

Απειροστικός Λογισμός Ι (2009–10)
Συνέχεια και όρια συναρτήσεων – Ασκήσεις

A. Ερωτήσεις κατανόησης

Εξετάστε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι αληθείς ή ψευδείς (αιτιολογήστε πλήρως την απάντησή σας).

1. Αν η $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής στο x_0 και $f(x_0) = 1$, τότε υπάρχει $\delta > 0$ ώστε: για κάθε $x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ ισχύει $f(x) > \frac{4}{5}$.
2. Η $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \frac{1}{x}$ είναι συνεχής.
3. Η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που ορίζεται από τις: $f(x) = 0$ αν $x \in \mathbb{N}$ και $f(x) = 1$ αν $x \notin \mathbb{N}$, είναι συνεχής στο x_0 αν και μόνο αν $x_0 \notin \mathbb{N}$.
4. Υπάρχει $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που είναι ασυνεχής στα σημεία $0, 1, \frac{1}{2}, \dots, \frac{1}{n}, \dots$ και συνεχής σε όλα τα άλλα σημεία.
5. Υπάρχει $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που είναι ασυνεχής στα σημεία $1, \frac{1}{2}, \dots, \frac{1}{n}, \dots$ και συνεχής σε όλα τα άλλα σημεία.
6. Υπάρχει συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που είναι συνεχής στο 0 και ασυνεχής σε όλα τα άλλα σημεία.
7. Αν η $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής σε κάθε άρρητο x , τότε είναι συνεχής σε κάθε x .
8. Αν η f είναι συνεχής στο (a, b) και $f(q) = 0$ για κάθε ρητό $q \in (a, b)$, τότε $f(x) = 0$ για κάθε $x \in (a, b)$.
9. Αν $f\left(\frac{1}{n}\right) = (-1)^n$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$, τότε η f είναι ασυνεχής στο σημείο 0.
10. Αν η $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής και $f(0) = -f(1)$ τότε υπάρχει $x_0 \in [0, 1]$ ώστε $f(x_0) = 0$.
11. Αν η $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής, τότε η f παίρνει μέγιστη και ελάχιστη τιμή στο (a, b) .
12. Αν η f είναι συνεχής στο $[a, b]$ τότε η f είναι φραγμένη στο $[a, b]$.
13. Αν $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 0$ τότε $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) \sin \frac{1}{x} = 0$.

Ασκήσεις: συνέχεια συναρτήσεων – Ομάδα Α'

1. Έστω $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ και έστω $x_0 \in X$. Αν η f είναι συνεχής στο x_0 και $f(x_0) \neq 0$, δείξτε ότι:
  - (α) αν $f(x_0) > 0$, υπάρχει $\delta > 0$ ώστε: αν $|x - x_0| < \delta$ και $x \in X$ τότε $f(x) > \frac{f(x_0)}{2} > 0$.
  - (β) αν $f(x_0) < 0$, υπάρχει $\delta > 0$ ώστε: αν $|x - x_0| < \delta$ και $x \in X$ τότε $f(x) < \frac{f(x_0)}{2} < 0$.
2. Έστω $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση. Υποθέτουμε ότι υπάρχει $M \geq 0$ ώστε $|f(x) - f(y)| \leq M \cdot |x - y|$, για κάθε $x \in X$ και $y \in X$. Δείξτε ότι η f είναι συνεχής.
3. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση με $|f(x)| \leq |x|$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
  - (α) Δείξτε ότι η f είναι συνεχής στο 0.
  - (β) Δώστε παράδειγμα μιας τέτοιας f που να είναι ασυνεχής σε κάθε $x \neq 0$.
4. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $g(0) = 0$ και $|f(x)| \leq |g(x)|$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι η f είναι συνεχής στο 0.
5. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση και έστω $a_1 \in \mathbb{R}$. Ορίζουμε $a_{n+1} = f(a_n)$ για $n = 1, 2, \dots$. Αν $a_n \rightarrow a \in \mathbb{R}$ τότε $f(a) = a$.
6. Δείξτε ότι η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με
$$f(x) = \begin{cases} x & \text{αν } x \in \mathbb{Q} \\ x^3 & \text{αν } x \notin \mathbb{Q} \end{cases}$$
 είναι συνεχής μόνο στα σημεία $-1, 0, 1$.
7. Έστω $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχείς συναρτήσεις. Δείξτε ότι:

- (α) Αν $f(x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{Q}$, τότε $f(y) = 0$ για κάθε $y \in \mathbb{R}$.
 (β) Αν $f(x) = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{Q}$, τότε $f(y) = g(y)$ για κάθε $y \in \mathbb{R}$.
 (γ) Αν $f(x) \leq g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{Q}$, τότε $f(y) \leq g(y)$ για κάθε $y \in \mathbb{R}$.

8. Έστω $f : [a, b] \rightarrow [a, b]$ συνεχής συνάρτηση. Να δειχθεί ότι υπάρχει $x \in [a, b]$ με $f(x) = x$.

9. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την εξής ιδιότητα: για κάθε $x \in [a, b]$ ισχύει $|f(x)| = 1$. Δείξτε ότι η f είναι σταθερή.

10. Έστω $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχείς συναρτήσεις που ικανοποιούν την $f^2(x) = g^2(x)$ για κάθε $x \in [a, b]$. Υποθέτουμε επίσης ότι $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in [a, b]$. Δείξτε ότι $g \equiv f$ ή $g \equiv -f$ στο $[a, b]$.

11. Έστω $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την ιδιότητα $f(x) \in \mathbb{Q}$ για κάθε $x \in [0, 1]$. Δείξτε ότι η f είναι σταθερή συνάρτηση.

12. Έστω $f : (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την εξής ιδιότητα: $f(x) = x^2$ για κάθε ρητό $x \in (0, 1)$. Να βρεθεί το $f(\frac{\sqrt{2}}{2})$. Αιτιολογήστε πλήρως την απάντησή σας.

13. Έστω $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $f(0) = f(2)$. Δείξτε ότι υπάρχει $x \in [0, 1]$ με $f(x+1) = f(x)$.

14. Υποθέτουμε ότι η f είναι συνεχής στο $[0, 1]$ και $f(0) = f(1)$. Έστω $n \in \mathbb{N}$. Δείξτε ότι υπάρχει $x \in [0, 1 - \frac{1}{n}]$ ώστε $f(x) = f(x + \frac{1}{n})$.

15. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση και $x_1, x_2 \in [a, b]$. Δείξτε ότι για κάθε $t \in [0, 1]$ υπάρχει $y_t \in [a, b]$ ώστε

$$f(y_t) = tf(x_1) + (1-t)f(x_2).$$

16. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση, και $x_1, x_2, \dots, x_n \in [a, b]$. Δείξτε ότι υπάρχει $y \in [a, b]$ ώστε

$$f(y) = \frac{f(x_1) + f(x_2) + \dots + f(x_n)}{n}.$$

17. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $f(x) > 0$ για κάθε $x \in [a, b]$. Δείξτε ότι υπάρχει $\xi > 0$ ώστε $f(x) \geq \xi$ για κάθε $x \in [a, b]$.

Ισχύει το συμπέρασμα αν αντικαταστήσουμε το διάστημα $[a, b]$ με το διάστημα (a, b) .

18. Έστω $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχείς συναρτήσεις που ικανοποιούν την $f(x) > g(x)$ για κάθε $x \in [a, b]$. Δείξτε ότι υπάρχει $\rho > 0$ ώστε $f(x) > g(x) + \rho$ για κάθε $x \in [a, b]$.

19. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής σε κάθε σημείο του $[a, b]$. Υποθέτουμε ότι για κάθε $x \in [a, b]$ υπάρχει $y \in [a, b]$ ώστε $|f(y)| \leq \frac{1}{2}|f(x)|$. Δείξτε ότι υπάρχει $x_0 \in [a, b]$ ώστε $f(x_0) = 0$.

20. Έστω $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχείς συναρτήσεις με $f(x) < g(x)$ για κάθε $x \in [a, b]$. Δείξτε ότι $\max(f) < \max(g)$.

21. Έστω $f, g : [a, b] \rightarrow [c, d]$ συνεχείς και επί συναρτήσεις. Δείξτε ότι υπάρχει $\xi \in [a, b]$ ώστε $f(\xi) = g(\xi)$.

22. Έστω $\alpha, \beta, \gamma > 0$ και $\lambda < \mu < \nu$. Δείξτε ότι η εξίσωση

$$\frac{\alpha}{x-\lambda} + \frac{\beta}{x-\mu} + \frac{\gamma}{x-\nu} = 0$$

έχει τουλάχιστον μία ρίζα σε καθένα από τα διαστήματα (λ, μ) και (μ, ν) .

Άσκήσεις: όρια συναρτήσεων – Ομάδα Α'

23. Χρησιμοποιώντας τον ορισμό του ορίου, δείξτε ότι

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}}{x} = 1 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{x} (\sqrt{x+a} - \sqrt{x}) = \frac{a}{2}, \quad a \in \mathbb{R}.$$

24. Εξετάστε αν υπάρχουν τα παρακάτω όρια και, αν ναι, υπολογίστε τα.

$$(\alpha) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x - 2}, \quad (\beta) \lim_{x \rightarrow x_0} [x], \quad (\gamma) \lim_{x \rightarrow x_0} (x - [x]).$$

25. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \begin{cases} x & \text{αν } x \text{ ρητός} \\ -x & \text{αν } x \text{ άρρητος} \end{cases}$. Δείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$ και ότι αν $x_0 \neq 0$ τότε δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$.

26. Εξετάστε αν είναι συνεχείς οι ακόλουθες συναρτήσεις:

$$(\alpha) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ με } f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x} & \text{αν } x \neq 0 \\ 0 & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

$$(\beta) f_k : [-1, 0] \rightarrow \mathbb{R} \text{ με } f_k(x) = \begin{cases} x^k \sin \frac{1}{x} & \text{αν } x \neq 0 \\ 0 & \text{αν } x = 0 \end{cases} \quad (k = 0, 1, 2, \dots)$$

$$(\gamma) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ με } f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} \sin \frac{1}{x^2} & \text{αν } x \neq 0 \\ 0 & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

27. Δείξτε ότι αν $a, b > 0$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{a} \left[\frac{b}{x} \right] = \frac{b}{a} \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{b}{x} \left[\frac{x}{a} \right] = 0.$$

Τι γίνεται όταν $x \rightarrow 0^-$;

28. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = 1$ αν $x \in \{\frac{1}{n} : n \in \mathbb{N}\}$ και 0 αλλιώς. Εξετάστε αν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$.

29. Έστω $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο συναρτήσεις. Υποθέτουμε ότι υπάρχουν τα $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$.

$$(\alpha) \text{ Δείξτε ότι αν } f(x) \leq g(x) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}, \text{ τότε } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \leq \lim_{x \rightarrow x_0} g(x).$$

$$(\beta) \text{ Δώστε ένα παράδειγμα όπου } f(x) < g(x) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ ενώ } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} g(x).$$

30. Έστω $X \subset \mathbb{R}$, $f, g : X \rightarrow \mathbb{R}$ δύο συναρτήσεις και έστω $x_0 \in \mathbb{R}$ ένα σημείο συσσώρευσης του X . Υποθέτουμε ότι υπάρχει $\delta > 0$ ώστε η f να είναι φραγμένη στο $(x_0 - \delta, x_0 + \delta) \cap X$ και ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = 0$. Δείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)g(x) = 0$.

31. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ περιοδική συνάρτηση με περίοδο $T > 0$. Υποθέτουμε ότι υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = b \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι η f είναι σταθερή.

32. Έστω $P(x) = a_m x^m + \dots + a_1 x + a_0$ πολυώνυμο με την ιδιότητα $a_0 a_m < 0$. Δείξτε ότι η εξίσωση $P(x) = 0$ έχει θετική πραγματική ρίζα.

33. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής και φθίνουσα συνάρτηση. Δείξτε ότι η f έχει μοναδικό σταθερό σημείο: υπάρχει ακριβώς ένας πραγματικός αριθμός x_0 για τον οποίο

$$f(x_0) = x_0.$$

34. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0.$$

Δείξτε ότι η f παίρνει μέγιστη τιμή: υπάρχει $y \in \mathbb{R}$ ώστε $f(y) \geq f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

35. (α) Έστω $g : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Αν $g(x) \neq 0$ για κάθε $x \geq 0$ δείξτε ότι η g διατηρεί πρόσημο: ή $g(x) > 0$ για κάθε $x \geq 0$ ή $g(x) < 0$ για κάθε $x \geq 0$.

(β) Έστω $f : [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$ συνεχής συνάρτηση. Αν $f(x) \neq x$ για κάθε $x \geq 0$, δείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$.

36. Υποθέτουμε ότι η $f : [a, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής και ότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty.$$

Δείξτε ότι η f παίρνει ελάχιστη τιμή, δηλαδή ότι υπάρχει $x_0 \in [a, +\infty)$ με $f(x) \geq f(x_0)$ για κάθε $x \in [a, +\infty)$.

37. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Αν $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \alpha$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \alpha$, τότε η f παίρνει μέγιστη ή ελάχιστη τιμή.

38. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$. Δείξτε ότι $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$.

39. Έστω $f : (\alpha, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση γνησίως αύξουσα και συνεχής. Δείξτε ότι

$$f((\alpha, \beta)) = \left(\lim_{x \rightarrow \alpha^+} f(x), \lim_{x \rightarrow \beta^-} f(x) \right).$$

Ασκήσεις: συνέχεια και όρια συναρτήσεων – Ομάδα Β'

40. Αν $\alpha \in \mathbb{R}$, η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \alpha x$ προφανώς ικανοποιεί την $f(x+y) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

Αντίστροφα, δείξτε ότι αν $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι μια συνεχής συνάρτηση με $f(1) = \alpha$, η οποία ικανοποιεί την $f(x+y) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, τότε:

(α) $f(n) = n\alpha$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$.

(β) $f\left(\frac{1}{m}\right) = \frac{\alpha}{m}$ για κάθε $m = 1, 2, \dots$

(γ) $f(x) = \alpha x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

41. Μελετήστε ως προς τη συνέχεια τη συνάρτηση $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f(x) = \begin{cases} 0 & , x \notin \mathbb{Q} \text{ ή } x = 0 \\ \frac{1}{q} & , x = \frac{p}{q}, p, q \in \mathbb{N}, \text{ΜΚΔ}(p, q) = 1. \end{cases}$$

42. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Υποθέτουμε ότι η f είναι συνεχής στο 0 και ότι $f(x/2) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι η f είναι σταθερή.

43. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με $f\left(\frac{m}{2^n}\right) = 0$ για κάθε $m \in \mathbb{Z}$ και $n \in \mathbb{N}$. Δείξτε ότι $f(x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

44. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την ιδιότητα $f(x) = f\left(x + \frac{1}{n}\right)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και κάθε $n \in \mathbb{N}$. Δείξτε ότι η f είναι σταθερή.

45. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Ορίζουμε $A = \{x \in [a, b] : f(x) = 0\}$. Αν $A \neq \emptyset$, δείξτε ότι $\sup A \in A$ και $\inf A \in A$.

46. Έστω $a \in [0, \pi]$. Ορίζουμε ακολουθία με $a_1 = a$ και $a_{n+1} = \sin(a_n)$. Δείξτε ότι $a_n \rightarrow 0$.

47. Έστω $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Υποθέτουμε ότι υπάρχουν $x_n \in [0, 1]$ ώστε $f(x_n) \rightarrow 0$. Τότε, υπάρχει $x_0 \in [0, 1]$ ώστε $f(x_0) = 0$.

48. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής περιοδική συνάρτηση με περίοδο $T > 0$: δηλαδή, $f(x+T) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι υπάρχει $x \in \mathbb{R}$ ώστε $f(x) = f(x + \sqrt{2})$.

49. Έστω $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Υποθέτουμε ότι υπάρχουν $a < b$ και ακολουθίες $(x_n), (y_n)$ στο $[0, +\infty)$ με $x_n \rightarrow +\infty, y_n \rightarrow +\infty$ και $f(x_n) \rightarrow a, f(y_n) \rightarrow b$. Δείξτε ότι: για κάθε $c \in (a, b)$ υπάρχει ακολουθία (z_n) στο $[0, +\infty)$ με $z_n \rightarrow +\infty$ και $f(z_n) \rightarrow c$.

50. Έστω $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ και $x_0 \in (a, b)$. Δείξτε ότι η f είναι συνεχής στο x_0 αν και μόνο αν για κάθε μονότονη ακολουθία (x_n) σημείων του (a, b) με $x_n \rightarrow x_0$ ισχύει $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$.

51. (α) Έστω $f : (a, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$. Αν $\lim_{n \rightarrow \infty} f(a + t_n) = L$ για κάθε γνησίως φθίνουσα ακολουθία (t_n) με $t_n \rightarrow 0$, τότε $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$.

(β) Σωστό ή λάθος; Έστω $f : (a, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$. Αν $\lim_{n \rightarrow \infty} f(a + \frac{1}{n}) = L$ τότε $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$.

52. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ γνησίως αύξουσα συνάρτηση. Υποθέτουμε ότι η f είναι συνεχής σε κάποιο $x_0 \in (a, b)$. Δείξτε ότι το $f(x_0)$ είναι σημείο συσσώρευσης του $f([a, b])$.

53. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την ιδιότητα $|f(x) - f(y)| \geq |x - y|$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι η f είναι επί.

54. Έστω $f, g : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ συνεχείς συναρτήσεις. Υποθέτουμε ότι η f είναι αύξουσα και $g \circ f = f \circ g$. Δείξτε ότι οι f και g έχουν κοινό σταθερό σημείο: υπάρχει $y \in [0, 1]$ ώστε $f(y) = y$ και $g(y) = y$. [Υπόδειξη: Ξέρουμε ότι υπάρχει $x_1 \in [0, 1]$ με $g(x_1) = x_1$. Αν ισχύει και η $f(x_1) = x_1$, έχουμε τελειώσει. Αν όχι, θεωρήστε την ακολουθία $x_{n+1} = f(x_n)$, δείξτε ότι είναι μονότονη και ότι όλοι οι όροι της είναι σταθερά σημεία της g . Το όριό της θα είναι κοινό σταθερό σημείο των f και g (γιατί;).]

55. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ με την εξής ιδιότητα: για κάθε $x_0 \in [a, b]$ υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$. Τότε, η f είναι φραγμένη.

Για τις επόμενες δύο ασκήσεις δίνουμε τον εξής ορισμό: Έστω $f : X \rightarrow \mathbb{R}$. Λέμε ότι η f έχει τοπικό μέγιστο (αντίστοιχα, τοπικό ελάχιστο) στο $x_0 \in X$ αν υπάρχει $\delta > 0$ ώστε για κάθε $x \in X \cap (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ ισχύει η ανισότητα $f(x) \leq f(x_0)$ (αντίστοιχα, $f(x_0) \leq f(x)$).

56. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής. Υποθέτουμε ότι η f δεν έχει τοπικό μέγιστο ή ελάχιστο σε κανένα σημείο του (a, b) . Δείξτε ότι η f είναι μονότονη στο (a, b) .

57. Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση. Αν η f έχει τοπικό μέγιστο σε δύο διαφορετικά σημεία x_1, x_2 του $[a, b]$, τότε υπάρχει x_3 ανάμεσα στα x_1, x_2 στο οποίο η f έχει τοπικό ελάχιστο.